

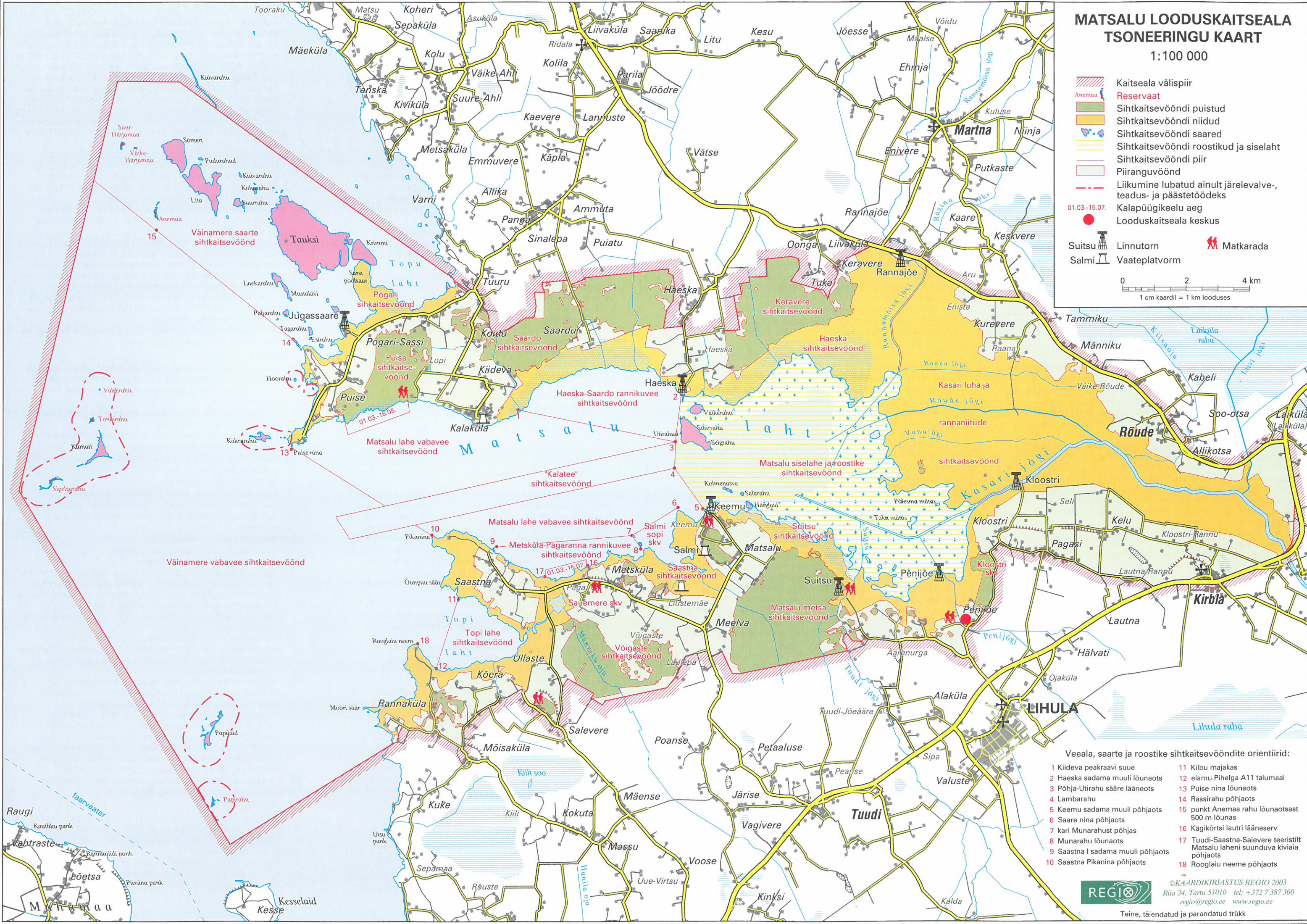
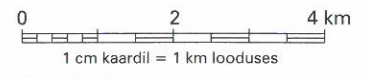

MATSALU LOODUSKAITSEALA TSONEERINGU KAART

1:100 000

- Kaitseala välispiir
- **Reservaat**
- Sihtkaitsevööndi puistud
- Sihtkaitsevööndi niidud
- Sihtkaitsevööndi saared
- Sihtkaitsevööndi roostikud ja siselaht
- Sihtkaitsevööndi piir
- Piiranguvöönd
- Liikumine lubatud ainult järelevalve-, teadus- ja päästetöödeks
- 01.03.-15.07. Kalapüügikeelu aeg
- Looduskaitseala keskus
- Suitsu Linnutorn
- Salmi Vaateplatvorm
- Matkarada

- Veeala, saarte ja roostike sihtkaitsevööndite orientiirid:
1 Kiideva peakraavi suue	11 Kiibu majakas
2 Haeska sadama muuli lõunaots	12 elamu Pihelga A11 talumaal
3 Põhja-Utirahu saäre lääneots	13 Puisse nina lõunaots
4 Lambarahu	14 Rassirahu põhjaots
5 Keemu sadama muuli põhjaots	15 punkt Anemaa rahu lõunaotsast 500 m lõunas
6 Saare nina põhjaots	16 Kägikõrtsi lauri lääneserv
7 kari Munarahust põhjas	17 Tuudi-Saastna-Salevere teeristilt Matsalu laheni suunduva kiviala põhjaots
8 Munarahu lõunaots	18 Roogilaiu neeme põhjaots
9 Saastna I sadama muuli põhjaots	
10 Saastna Pikanina põhjaots	

MATSALU LOODUSKAITSEALA KAITSE-EESKIRI

(väljavõte lühendatud kujul, terviktekst kinnitatud Vabariigi Valitsuse 5. mai 1997. a. määrusega nr. 94; muudatud ja täiendused Vabariigi Valitsuse määrusega nr. 310, 14.oktoober 1999.a)

I. ÜLDSÄTTED

2. Kaitseala on loodud lindude rahvusvahelise tähtsusega rändepeatus-, pesitsus-, toitumis- ja sulgimispaikade - Matsalu lahe ja roostike ning saarterikka Väinamere ala kaitseks, samuti ohustatud poollooduslike koosluste - Kasari jõe suudmeala luhaniitude ning piirkonnale iseloomulike ranna- ja puisniitude taastamiseks ja säilitamiseks.
4. Kaitseala maa- ja veeala jaguneb vastavalt kaitsekorra eripärale ja majandustegevuse piiramise astmele kolme tüüpi võonditeks - seitsmeks loodusreservaadiks, kolmekümne üheks sihtkaitsevõondiks ja piiranguvõondiks.

II. KAITSEKORRA ÜLDPÕHIMÕTTED

7. Inimestel on lubatud viibida, marju ja seeni korjata ning ulukite arvukuse reguleerimiseks jahti pidada kogu kaitsealal, välja arvatud loodusreservaadis ja käesolevas kaitse-eeskirjas sätestatud juhtudel sihtkaitsevõondis. Liikumine eramaal toimub vastavalt asjaõigusseadusele ja kaitstavate loodusobjektide seadusele.
7¹. Telkimine ja lõkke tegemine on lubatud ainult kaitseala valitseja poolt selleks ettevalmistatud ja tähistatud paikades, välja arvatud teaduslikel välitöödel ning järelevalve- ja päästetöödel;
8. Tähistatud matkarajad ja linnuvaatlustornid on aasta ringi avalikuks kasutamiseks.

10. Jalgratastega liiklemine väljaspool teid ja radu ning mootorsõidukitega liiklemine ja nende parkimine väljaspool selleks ettenähtud teid ja parklaid on kaitsealal keelatud, välja arvatud teaduslikel välitöödel ning järelevalve- ja päästetöödel ning käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud põllumajandus-, metsa- ja roovarumistöödel;
14. Poollooduslike koosluste taastamiseks ja säilitamiseks vajalikud kohustuslikud hooldetööd nagu niitmine, karjatamine, puu- ja põõsarinde harvendamine ning kujundamine või muud raietööd tehakse kaitseala valitseja nõusolekul või kaitseala valitseja ja kinnisasja omaniku vahelise lepingu alusel.

19. Kalapüük kaitsealal on lubatud üksnes kalapüügiloa või lisalehega kalastuskaardi alusel, samuti kalapüük ühe käsiõngega Penijõe vasakul kaldal kaitseala välispiirist kuni Bogeri auguni ja kõigi sadamate territooriumidel, kui sadama eeskirjaga ei ole kehtestatud teisiiti. Nimetatud dokumendid kehtivad kaitsealal ainult siis, kui nendel on kaitseala valitseja või kaitseala valitseja poolt volitatud isiku allkiri ja kaitseala pitsati jäljend ning need dokumendid on kehtivusajal ühtlasi viibimisloaks neile märgitud püügikohas.

20¹. Kaitsealal on keelatud:

- puhtpuistute kujundamine;
- ajujaht ning püüniste (välja arvatud eluspüügi püünised mingi püüdmiseks) kasutamine jahipidamisel ulukite arvukuse reguleerimiseks;
- lennud kõrgusel alla 1 km vastavalt loomastiku kaitse ja kasutamise seaduse paragrahvile 18, välja arvatud teaduslikel uurimistöödel ning järelevalve- ja päästetöödel;

21. Kaitseala valitseja nõusolekuta on keelatud:

- katastriüksuse kõlvikute piiride ja pindala muutmine;
- maakorralduskava kinnitamine;
- detail- ja üldplaneeringu kehtestamine;
- metsamajandamiskava väljastamine;
- projekteerimistingimuste andmine;

22. Kaitseala valitseja nõusoleku saamiseks käesolevas kaitse-eeskirjas ettenähtud juhtudel peab vastava loa taotleja või projekti või kava kooskõlastuse taotleja esitama kaitseala valitsejale kirjaliku taotluse. Kaitseala valitseja vastab taotlusele kirjaliku nõusoleku ja vajaduse korral omapoolsete tingimuste esitamise või motiveeritud keeldumisega nii taotlejale kui ka loa andjale hiljemalt ühe kuu jooksul pärast taotluse saamist. Keskkonnamõju hindamise vajaduse korral on kaitseala valitsejal õigus taotlusele vastamist edasi lükata kuni ekspertiisiakti saamiseni, teavitades sellest nii nõusoleku taotlejat kui ka loa andjat.

Kaitseala valitseja vaatab metsaraie taotluse läbi ja tulenevalt koosluse liigilise ning vanuselise mitmekesisuse säilitamise eesmärgist annab oma kirjaliku nõusoleku või esitab motiveeritud keeldumise ja vajadusel omapoolsed tingimused kümne päeva jooksul pärast taotluse saamist.

24¹. Kaitseala piiranguvõondisse jääva kaitstava looduse üksikobjekti kaitset korraldatakse kaitstavate loodusobjektide seaduse paragrahvi 5 lõike 5 kohase kaitse-eeskirja alusel. Loodusreservaati või

sihtkaitsevõondisse jääva kaitstava looduse üksikobjekti kaitset korraldatakse käesoleva kaitse-eeskirja alusel;

25. Teaduslikke välitöid kaitsealal tehakse kaitstavate loodus-objektide seaduse paragrahvis 25 sätestatud korra alusel;
26. Vabariigi Valitsuse seaduse paragrahvi 44 lõike 2 alusel on kaitseala piires asuva kinnisasja võõrandamisel riigi esindajaks ostueesõiguse teostamisel keskkonnaminister, kellele teatatakse kinnisasja võõrandamisest asjaõigusseaduses sätestatud korras;

III. LOODUSRESERVAAT

27. Loodusreservaat on kaitseala otsesest inimtegevusest puutumata maa-ala, kus tagatakse koosluste areng üksnes loodusliku protsessina.

28. Kaitsealal on 7 loodusreservaati:
Papirahu, Sipelgarahu, Tondirahu, Valgerahu, Anemaa, Suur-Härjamaa, Väike-Härjamaa.

29. Loodusreservaatides on keelatud:

- inimeste viibimine, välja arvatud teaduslikel välitöödel ning järelevalve- ja päästetöödel;
- majandustegevus ja loodusvarade kasutamine.

IV. SIHTKAITSEVÕOND

31. Sihtkaitsevõond on kaitseala maa- või veeala, kus tagatakse looduslike koosluste areng üksnes loodusliku protsessina või poollooduslike koosluste säilitamine ja taastamine.

32. Kaitseala maa-ala (saared välja arvatud) jaguneb kahekümneks sihtkaitsevõondiks:

Saastna, Suitsu, Kasari luha ja rannaniitude, Haeska ning Põgari sihtkaitsevõondid haaravad niitusid; Salevere, Mõisaküla, Matsalu metsa, Matsalu parkmetsa, Võigaste, Lubjaahjumäe, Kirikuküla, Kloostri, Allika, Viita, Porimäe, Neidsaare, Keravere, Saardo ja Puise haaravad sihtkaitsevõondi puistuid.

33. 36. Niitude sihtkaitsevõondites on keelatud:

- inimeste viibimine luhas ja rannakarjamaadel lindude pesitsus- ja rändeajal (jääminekust kuni jääkatte tekkimiseni või jäävabadel talvedel 1. märtsist kuni 15. novembrini) kaitseala valitseja nõusolekuta, välja arvatud kinnisasja omanikul või muul seaduslikul valdajal oma kinnisasja piires ning teistel isikutel käesoleva kaitse-eeskirjaga lubatud tegevuseks.
- majandustegevus ja loodusvarade kasutamine.

34. 37. Puistute sihtkaitsevõondites on keelatud:

- inimeste viibimine puisniitudel ilma kinnisasja omaniku või valdaja loata 15. maist kuni heinatööde lõpuni.
- majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud puu- ja põõsarinde harvendamine vastavalt kaitse eesmärgile kaitseala valitseja nõusolekul, kusjuures kaitseala valitsejal on õigus esitada nõudeid raie tehnoloogia, raieaja, puidu kokku- ja väljaveo ning puistu koosseisu ja täiuse osas.

38. 38¹. Niitude ja puistute sihtkaitsevõondites on lubatud järgmine koosluste ja liikide säilitamiseks vajalik või neid mittekahjustav tegevus kaitseala valitseja nõusolekul:

- olemasolevate maaparandussüsteemide hooldustööd;
- jahipidamine mingi, kähriku, rebase, hundi ja metssea arvukuse reguleerimiseks 1.novembrist 28. (29.) veebruarini;
- mittetootmisliku iseloomuga ehitiste rajamine;

40. Puistute sihtkaitsevõondites on keelatud rahvaürituste korraldamine kaitseala valitseja nõusolekuta.

42. Puistute sihtkaitsevõondites on kohustuslikud hooldetööd puisniitude taastamiseks ja säilitamiseks (niitmine, puu- ja põõsarinde harvendamine ning kujundamine) käesoleva kaitse-eeskirja punktis 14 sätestatud korras.

45. Kaitseala veealad, saared ja roostikud jagunevad üheteistkümneks sihtkaitsevõondiks:

Matsalu siselahe ja roostike, Haeska-Saardo rannikuvee, Metsküla-Pagaranna rannikuvee, Matsalu lahe vabavee, Väinamere vabavee, Salmi sopi, Topi lahe, Väinamere saarte, «Kalatee», Jõgede ning Sauemere sihtkaitsevõondiks.

46. 47. Veealadel on keelatud inimeste viibimine kaitseala valitseja nõusolekuta, välja arvatud teaduslikeks uurimistöödeks, järelevalve- ja päästetöödeks, sealjuures Kakrarahu, Hoorahu ja Räimerahule ei tohi minna lähemale kui 200 m ning Valgerahule, Tondirahule, Kumari laiule, Sipelgarahule, Papirahule ja Papilaiule ei või minna lähemale kui 500 m.

48. 50. 51. Sihtkaitsevõondite saartel, Sauemere ning Matsalu siselahe ja roostike sihtkaitsevõondis on keelatud inimeste viibimine, välja arvatud teaduslikeks uurimistöödeks, järelevalve- ja päästetöödeks.

Lubatud on järgmine koosluste ja liikide säilitamiseks vajalik või neid mittekahjustav tegevus kaitseala valitseja nõusolekul:

- teaduslikult põhjendatud veerežiimi taastamistööd poollooduslike koosluste ilme ja liigilise koosseisu tagamiseks;
- roovarumine jää pealt 15. novembrist 1. Märtsini, püsiva jääkatte olemasolul kuni rändlindude saabumiseni ning käsitsi roovarumine veest või maismaalt 1. septembrist 15. novembri- ni poollooduslike koosluste ilme ja liigilise koosseisu tagamiseks;
- 3) jahipidamine mingi, kähriku, rebase, hundi ja metssea arvukuse reguleerimiseks 1. novembrist 28. (29.) veebruarini;**
- rajatiste rajamine 15.juulist 1.märtsini;

48¹. Ujuvvahenditega liikumine kaitsealal on lubatud kaitseala valitseja nõusolekul, kusjuures ujuvvahendite suurimaks lubatud kiiruseks on 15 sõlme. Kaitsealal on keelatud veerollerite, purjelaudade, vesijalgrataste, veesuuskade ja ujuvparvede kasutamine. Nimetatud piirangud ei laiene teaduslikele välitöödele ning järelevalve- ja päästetöödele;

49. Kõigis veealade sihtkaitsevõondites on keelatud majandustegevus ja loodusvarade kasutamine, välja arvatud kalapüük kaitseala valitseja nõusolekul järgnevalt nimetatud aladel, aegadel ja vahenditega:

- Matsalu siselahe ja roostike sihtkaitsevõondis kutseline kalapüük, kasutades lamedapõhjalist puupaati, Sibula augu ja Rõude jõe suudme piirkonnas Kirikuküla ja Raana küla elanikele piiratud ulatuses: Kirikuküla ja Raana küla elanikele nakkepüünisega *1.09 – 28(29).02* ja lõkspüünisega; Haeska-Saardo rannikuvee sihtkaitsevõondis kutseline kalapüük lõkspüünisega 16. maist kuni 15. septembrini ja 15. oktoobrist kuni 1. märtsini ning nakkepüünisega 1. juulist kuni 15. septembrini ja 15. oktoobrist kuni 1. märtsini ning harrastuslik kalapüük, välja arvatud allveepüügivahendiga, 16. novembrist kuni 15. veebruarini;
- Metsküla-Pagaranna rannikuvee sihtkaitsevõondis kutseline kalapüük lõkspüünisega veealal, mille piirideks on orientiiri 16, sellest 240 m põhjas asuvat punkti, 240 m orientiirist 17 põhjas asuvat punkti ja orientiiri 17 ühendav joon ning rannajoon orientiiride 17 ja 16 vahelises lõigus, 15. juulist kuni 1. märtsini ning väljaspool seda aasta ringi, kutseline kalapüük nakke-püünisega 15. juulist kuni 1. märtsini ja harrastuslik kalapüük, välja arvatud allveepüügivahendiga, 16. novembrist kuni 15. veebruarini;
- Matsalu lahe vabavee sihtkaitsevõondis kutseline kalapüük lõkspüünisega veealal, mille piirideks on Puise kordoni lautri idaserva, sellest 400 m lõunas asuvat punkti, Puise metsa idapiirist rannajoonel 400 m lõunas asuvat punkti ja Puise metsa idapiiri rannajoonel ühendav joon ning rannajoon Puise kordoni lautri idaserva ja Puise metsa idapiiri vahelises lõigus, 16. maist kuni 1. märtsini ning väljaspool seda aasta ringi, kutseline kalapüük nakkepüünisega 1. juulist kuni 1. märtsini ja harrastuslik kalapüük, välja arvatud allveepüügivahendiga, 1. juulist kuni 15. veebruarini;
- Salmi sopi sihtkaitsevõondis kutseline kalapüük lõks- ja nakkepüünisega 16. novembrist kuni 1. märtsini ning harrastuslik kalapüük, välja arvatud allveepüügivahendiga, 16. novembrist kuni 15. veebruarini;
- Topi lahe sihtkaitsevõondis kutseline kalapüük lõkspüünisega 15. oktoobrist kuni 15. maini ja 15. juulist kuni 1. septembrini ning kutseline kalapüük nakkepüünisega 15. juulist kuni 1. septembrini ja 15. oktoobrist kuni 1. märtsini;
- Väinamere saarte ümbruse sihtkaitsevõondis kutseline kalapüük lõkspüünisega Tauksi saare, Närkepa rahu ja Laekarahu vahelisel alal 15. augustist kuni 1. märtsini ning Krimmi saarest, Tauksi saarest, Liia saarest ja Sõmeri saarest kirdes kuni kaitseala välispiirini, Liia lõunakalda lõukas kuni 500 m kaugusel kaldast, Närkepa lõunaotsa kari lõunapoolses küljes kuni 500 m kaugusel karist ja Külanuka neeme ümbruses kuni 200 m kaugusel neemest aasta ringi; kutseline kalapüük nakkepüünisega Tauksi saare, Närkepa rahu ja Laekarahu vahelisel alal 15. augustist kuni 1. märtsini ning Jugassaare sadama juures Esirahu, Tagarahu ja Siimurahu vahelisel veealal, kuid saartele mitte lähemal kui 200 m, ja Krimmi saarest, Tauksi saarest, Liia saarest ja Sõmeri saarest kirdes kuni kaitseala välispiirini aasta ringi; kutseline kalapüük õngpüünisega Krimmi saarest, Tauksi saarest, Liia saarest ja Sõmeri saarest kirdes kuni kaitseala välispiirini;

- «Kalatee» sihtkaitsevõondis harrastuslik kalapüük, välja arvatud allveepüügivahendiga, 1. juulist kuni 15. veebruarini;
- Jõgede sihtkaitsevõondis harrastuslik kalapüük 16. novembrist kuni 15. veebruarini, harrastuslik kalapüük paadist 15. märtsist kuni 10. maini Penijõel, Suitsu jõel ja Kasari jõel Kloostri sillast kuni Suitsu jõe suudmeni ning 1. juulist kuni 15. novembrini Penijõel, Suitsu jõel, Kasari jõel Kasari sillast kuni Suitsu jõe suudmeni ja Rõude jõel Kasari jõest kuni Rõude sillani ning harrastuslik kalapüük kaldalt 15. märtsist kuni 10. maini Raana jõel, Liivi jõel ning kaitseala valitseja poolt tähistatud piirkonda-des Kasari jõel Säina sonnist kuni Liivi jõe suudmeni, Kasari jõel Karjamaa augu juures, Kloostri sadamas, Kasari jõe lõunakaldal Kloostri silla juures ja Rõude jõel Rõude silla juures, 1. juulist kuni 15. novembrini Raana jõel, Liivi jõel, Kasari jõel Kasari sillast kuni Rõude jõeni ja Kasari jõe lõunakaldal Rõude jõest kuni Kloostri sadamani, Rõude jõe põhjakaldal Kasari jõest kuni Rõude sillani.

52. Veealade sihtkaitsevõondites on keelatud rahvaürituste korraldamine, välja arvatud 16. novembrist 1. märtsini kaitseala valitseja nõusolekul;

53. Matsalu siselahe ja roostike, Haeska-Saardo rannikuvee, Metsküla-Pagaranna rannikuvee, Topi lahe ja «Kalatee» sihtkaitsevõondite tähistus paigaldatakse jäävabal talvel 16. kuni 31. märtsini, püsiva jääkatte olemasolul kahe nädala jooksul pärast Matsalu lahe jääkattest vabanemist, milleks loetakse jääsilla puudumist lahe põhja- ja lõunakalda vahel. Tähistuse puudumine selle paigaldamiseks ettenähtud ajal või jäävabal talvel ei õigusta käesoleva kaitse-eeskirja rikkumist.

54. Puistute sihtkaitsevõondi metsa kaitse eesmärk on bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

V. PIIRANGUVÕOND

55. Piiranguvõond on kaitseala majanduslikult kasutatav osa, kus majandustegevuses tuleb arvestada kaitstavate loodusobjektide seaduses ning käesolevas kaitse-eeskirjas kehtestatud piirangutega.

56. Piiranguvõond on kaitseala piires olev maa-ala, mis ei kuulu reservaati ega sihtkaitsevõondisse.

57. Kaitseala valitseja nõusolekuta on piiranguvõondis keelatud:

- veekogude veetaseme muutmine;
- teede, õhuliinide ja muude kommunikatsioonide rajamine;
- uute ehitiste püstitamine;
- metsakultuuride rajamine;
- jahipidamine mingi, kähriku, rebase, hundi ja metssea arvukuse reguleerimiseks 1. juulist 28.(29.) veebruarini;
- rahvaürituste korraldamine selleks ettevalmistamata kohtades.

59. Piiranguvõondis on keelatud:

- uute maaparandussüsteemide rajamine;
- veekogude kallaste kahjustamine;
- uendusraie, välja arvatud turberaie perioodiga vähemalt 40 aastat, kusjuures kaitseala valitsejal on koosluse liigilise ja vanuselise mitmekesisuse säilitamiseks õigus esitada nõudeid turberaie liigi, raie tehnoloogia, raieaja, puidu kokku- ja väljaveo, raielangu puhastamise viiside ning puistu koosseisu ja täiuse osas;
- maavarade ja maa-ainese kaevandamine, välja arvatud maapõueseaduse paragrahvides 26 ja 62 sätestatud juhtudel kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades ja tema igakordsel nõusolekul;
- jäätmete ladustamine, välja arvatud kodumajapidamises tekkinud tavajäätmete ladustamine oma kinnisasja piires kaitseala valitsejaga kooskõlastatud kohtades;
- väetiste ja mürkkemikaalide kasutamine 1. novembrist 31. märtsini. Muul ajal on väetiste ja mürkkemikaalide kasutamine keelatud metsamaal ja looduslikul rohumaal, samuti nende külvamine lennukitelt ning lumele või keltsale;
- külvikordade keskmisena aastas kasutada lämmastikku rohkem kui 60 kg/ha ja fosforit rohkem kui 20 kg/ha.

59¹. Piiranguvõondi metsa kaitse eesmärk on bioloogilise mitmekesisuse ja maastikuilme säilitamine.

VIII. LÕPPSÄTTED

66. Isikud, kes rikuvad käesoleva kaitse-eeskirja nõudeid, kannavad haldus-, kriminaal- või tsiviilvastutust seaduses ettenähtud korras.

66¹. Järelevalvet kaitsealal teevad kaitseala valitseja ning teised selleks volitatud isikud.

67. Käesolevast kaitse-eeskirjast tulenevad vaidlused lahendatakse kohtus, kuid huvitatud isik võib kaitseala valitseja tegevuse vaidlustamiseks pöörduda ka keskkonnaministri poole.